

คนเดินดินช่วยแก้ไขวิกฤตเศรษฐกิจ

อย่างไร

วรากรณ์ สามโกเศศ

วันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2551

ข้อเสนอแนะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจแก่รัฐบาลของคุณ
อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีอยู่มากมายจนอาจเผื่อแล้วสำหรับ
ผู้อ่าน ขอเขียนวันนี้จึงขอเสนอแนะทางร่วมแก้ไขปัญหา
เศรษฐกิจของประชาชนแต่ละคนดูบ้าง ซึ่งเมื่อประกอบกัน
แล้วหวังว่าอาจช่วยทำให้ความพยายามในการแก้ไขปัญหา
ของรัฐบาลมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ในประการแรก สมาชิกของเศรษฐกิจไทยทุกคนต้อง
ยอมรับว่าวิกฤตครั้งนี้มีความรุนแรงและอาจใช้เวลายาว
พอควรในการเยียวยา การแก้ไขต้องการความร่วมมือจาก
ทุกสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการอดทนรอผลที่จะ
เกิดขึ้น ปัญหาเศรษฐกิจไม่อาจแก้ไขด้วยมาตรการทาง
เศรษฐกิจ เช่น การใช้จ่ายของภาครัฐ อัตราดอกเบี้ย
อัตราภาษีอากร อัตราแลกเปลี่ยน ฯลฯ อย่างเดียวเท่านั้น
มาตรการอื่นๆ เช่น การสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่อง
วิกฤต การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการดำรงชีวิต การ
เปลี่ยนแปลงความเชื่อ ฯลฯ เป็นส่วนประกอบสำคัญ
เช่นเดียวกัน

ประการที่สอง "โลกนี้ไม่มีอะไรฟรี" บอกเราว่าจะแก้ไข
ปัญหาได้ก็ต้องเอาความเจ็บปวดไปแลก การที่จะ "ได้"
โดยไม่ "เสีย" อะไรเลยนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้
ตัวอย่างเช่นการลดอัตราดอกเบี้ยเพื่อทำให้ต้นทุนการผลิต
ลดต่ำลงจนผู้ผลิตสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้และมี
การจ้างงานเพิ่มขึ้นนั้น ทำให้ผู้ฝากเงินในธนาคารทั้งหลาย
ได้รับผลตอบแทนต่ำลง ถ้าเราต้องการให้มีการจ้างงาน
เพิ่มขึ้น บางคนก็ต้องเจ็บปวด และหากผู้เจ็บปวดเข้าใจว่า
เป็นไปได้เพื่อผลดีของทั้งประเทศ และอันสงสัยก็จะย้อนกลับ
มาสู่ตนในอีก ทางหนึ่ง เช่น ทำให้สมาชิกในครอบครัวมี
งานทำถึงแม้จะได้ผลตอบแทนจากดอกเบี้ยลดลงก็ตาม

การยอมรับ "โลกนี้ไม่มีอะไรฟรี" จะทำให้มีความอดทน
สูงขึ้น และเข้าใจว่าในเบื้องต้นคนที่ "เสีย" นั้นเป็นเรา
และคนที่ "ได้" นั้นเป็นคนอื่น แต่ในที่สุดแล้วเราก็จะ "ได้"
เช่นกันแต่ต้องอดทนรอ

ประการที่สาม ต้องไม่เล็งผลเลิศว่าทุกอย่างจะเหมือนถูก
เสกคาถา การจ้างงานของภาคธุรกิจของเราจะกลับมา
คึกคักอย่างเดิม ธุรกิจของเราจะรื้อฟื้นให้ผลตอบแทนสูง
เช่นเดิม รายได้ของเราจะสูงเหมือนที่เคยเป็นมา รัฐบาล
จะช่วยให้ทุกคนได้รายจ่ายสูงในระดับ 80-90 บาทต่อ
กิโลกรัม ข้าวได้ราคาตันละ 15,000-18,000 บาท
เหมือนที่เคยฝัน ธุรกิจ OTOP และ SME"s ของเราจะ
มีคนเข้าคิวมาแย่งซื้อสินค้าเหมือนของแจก

รัฐบาลนั้นไม่ว่าจะตั้งใจดีและมีประสิทธิภาพอย่างไรก็ช่วย
ได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น และไม่สามารถช่วยได้ทุกคนอย่าง
ทั่วถึงในทุกภาคเศรษฐกิจ ทุกอาชีพ ทุกพื้นที่ ทุกวัย ไม่ว่า
จะพยายามอย่างไรก็ตาม เพราะกลไกราคานั้นเป็นสิ่งที่
ยิ่งใหญ่ ยากที่จะฝืนหรือบิดเบือนให้เป็นไปในทิศทางที่
ต้องการได้อย่างเต็มที่ ตัวอย่างเช่น ราคายางตกต่ำจาก
กิโลกรัมละเกือบ 100 บาท เมื่อตอนเกือบกลางปีนี้เหลือ
กิโลกรัมละ 20 กว่าบาท ในปัจจุบัน เนื่องจากความ
ต้องการยางธรรมชาติลดลงไปมาก ยางรถยนต์นั้นใช้ยาง
ธรรมชาติและยางสังเคราะห์ที่ซึ่งสกัดมาจากน้ำมันดิบ
ทดแทนกันได้เป็นอย่างดี เมื่อน้ำมันมีราคาแพงผู้ผลิตก็หัน
ไปใช้สัดส่วนของยางธรรมชาติมากขึ้น ราคายางธรรมชาติ
จึงสูง เมื่อราคาน้ำมันตกต่ำยางสังเคราะห์ก็เป็นพระเอก
ดังนั้นจึงทำให้ความต้องการยางธรรมชาติลดลงมาก
ราคายางธรรมชาติจึงตก

ไม่มีรัฐบาลใดในโลกที่สามารถแทรกแซงกลไกตลาดให้
ราคายางสูงขึ้นจาก 20 กว่าบาทต่อกิโลกรัม เป็น 90-
100 บาทได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศเราซึ่งส่งออก
ปริมาณยางเป็นอันดับหนึ่งของโลก ปริมาณยางที่จะต้อง
แทรกแซงมีมหาศาล อีกทั้งราคาขาย 20 กว่าบาทเป็น
ราคาที่ตลาดโลก (ผู้ซื้อยางนำไปแปรรูปอีกครั้ง) เป็นผู้
กำหนดคล้ายกับราคาข้าวซึ่งตลาดโลกเป็นผู้กำหนด ต่าง
จากกระเทียม หอม ผักชี ลำไย เงาะ ฯลฯ ซึ่งตลาด
ท้องถิ่นเป็นผู้กำหนดราคา

ประการที่สี่ "ผู้รู้" ทั้งหลายไม่ว่าในเชิงวิชาการหรือสื่อ
หรือผู้มีอิทธิพลต่อความเห็นของประชาชน จำเป็นต้อง
หลีกเลี่ยงการ "ดีเรือทั้งโกลน" อย่างน้อยก็สักชั่วระยะเวลา

หนึ่ง เพื่อให้โอกาสผู้เข้ามาแก้ไขปัญหาคิดใช้สติปัญญาและกำลังอย่างเต็มที่

เปลี่ยนแปลง ไม่ยอม "เสีย" จะเอาแต่ "ได้" ไม่อดทน และไม่สวมหัวใจมนุษย์ จึงเท่ากับเป็นการร่วมกันฆ่าตัวตายหมู่โดยแท้

เป็นเรื่องเข้าใจได้ว่าเมื่อเป็น "ผู้รู้" ก็จำเป็นต้องมีความเห็น วิพากษ์วิจารณ์และถ้าจะให้เป็นที่สังเกตก็จำเป็นต้องมีความเห็นในด้านลบเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคือเป็นธรรมดา ในฐานะที่เป็นสมาชิกคนสำคัญของเศรษฐกิจไทย หากท่าน "ผู้รู้"ทั้งหลายให้ความร่วมมือด้วยความอดกลั้นสักหน่อยก็น่าจะเป็นผลดีต่อการแก้ไขปัญหา

เมื่อเวลาผ่านไปพอควรและปรากฏแน่ชัดว่าการเข้าแก้ไขปัญหาคือจำเป็นต้องได้รับการท้วงติง แก้ไขคราวนี้การวิพากษ์วิจารณ์จะเป็นสิ่งที่มีประโยชน์และรัฐบาลต้องรับฟังอย่างใจกว้าง หากต่างคนต่างทำหน้าที่เช่นนี้สิ่งที่ยากก็จะลดความยากลงไปมาก และคนที่จะได้รับประโยชน์ในที่สุดก็คือคนไทยทั้งชาติ

ประการที่ห้า ในฐานะผู้ผลิตในยามวิกฤต การรวมหัวใจมนุษย์จะช่วยบรรเทาปัญหาไปได้ในระดับหนึ่ง เมื่อความต้องการสินค้าจากต่างประเทศของบริษัทลดต่ำลง หากไม่แก้ไขปัญหาคือการลดการจ้างงานทันทีหรือใช้เป็นโอกาสอ้างในการเลิกจ้างพนักงานเงินเดือนสูงก็จะช่วยให้ปัญหาการว่างงานซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ลดความรุนแรงลงไป หากเมื่อเวลาผ่านไปสักระยะหนึ่งและเห็นว่าไปไม่ได้จริงๆ การลดการจ้างงานโดยกระทันหันอย่างมีมนุษยธรรมและอย่างเป็นไปตามกฎหมายแรงงานก็จะทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมราบรื่นและมีความสุข

ประการที่หก ในฐานะผู้ใช้แรงงาน ภาววิกฤตเช่นนี้จำเป็นต้องลดต้นทุนเพื่อความอยู่รอด การลดต้นทุนการผลิตโดยไม่ลดการจ้างงานลงก็หมายความว่าแรงงานแต่ละคนต้องทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ (productivity) สูงขึ้น เมื่อผลผลิตของโรงงานสูงขึ้นโดยค่าใช้จ่ายแรงงานเท่าเดิม ต้นทุนการผลิตต่อหน่วยก็จะลดลง พุดง่าย ๆ ก็คือผู้ใช้แรงงานต้องขยันขันแข็งยิ่งขึ้นกว่าเดิม เห็นอะไรที่ทำให้ต้นทุนสูงขึ้นโดยไม่จำเป็นก็ต้องช่วยกันแก้ไข ความร่วมมือเช่นนี้จะทำให้แรงกดดันในการปลดแรงงานของนายจ้างลดลงไป

สิ่งที่ประชาชนสามารถช่วยรัฐบาลในการแก้ไขวิกฤตก็คือการยอมรับการเปลี่ยนแปลง ยอมเปลี่ยนแปลง ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภคและการผลิต ตลอดจนปรับเปลี่ยนวิถีคิดและการคาดหวัง

เมื่อ "การเปลี่ยนแปลงเป็นนิรันดร์" การฝืนตนเองไม่ยอม